

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvezek, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 40 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
 Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnštvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, "Gledališka stolba".
 Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pred deželnim zborom kranjskim.

—o.— Odkar se je „mladostna elasticiteta“ proglašila za podstavo politike kranjskih Slovencev, potrudilo se je dokazati, da Slovenci umejemo presnemati ekstreme. Bil je čas, ko se je opozicija „quand même“ proti vladi, proti vsem njenim naklepom in naredbam, zmatrala v deželi kranjski kot čin rodoljubja, kot domovinska dolžnost in potreba. Denimo, da je tako stališče bilo pravo, istina je, da se je nas v novejši dobi skusilo zvoditi na stališče drugo, prejšnjemu čisto nasprotno. Sedaj hoče se pokazati, da sleharna kritika vladnega dela, vsaka različnost od uradnih mislij, četudi so pogrešne, vsako samostojno mišljenje, ako se ne ujema z vladno politiko — je kvaronosno za nas, kranjske Slovence. Naši vladni pristaši so v tem oziru hujši kakor vlada sama, saj so po navadi služabniki gorečni od gospodov! Da ide po njih mislih, imeti bi morali inkvizicijo za stvari naše politične ter ugonabljati tiste, ki si usojojo imeti samosvoje prepričanje. Netoleranca je v tem oziru že nekaterekrati prekipela svojo mero, postala grd terorizem. Komaj si se osmelil izustiti, da vlada ne dela prav, v tem ali onem vprašanju, da to, kar dela, je za naše teženje kvarno ali krivično, — že so te razkricali za „kratkovidneža“, „radikalca“, če ne celo za — upornika. Tisti, kateri so visoko gori srkali prve žarke vladine milosti, radi so te merili s pomilovalnimi očmi, kakor človeka, ki te je radikalstvo pripravilo ob zadnjo mrvo političnega razuma, kakor človeka, katerega je preganjati in „uničiti“ treba. „Radikalna“ stranka njim je tirala v obče pogibeljno politiko; z gorečnostjo, ki bi bila boljši in potrebniji stvari lahko kaj koristila, teptali so po prsih (istina!) „radikalnih“ voditeljev, kakor da so bili vsi pijani. No, dogodki so bili tudi zanke najboljši jezičniki, so tudi nje strezniki.

Sedaj je že tudi vladno-narodni stranki dokaj jasno, da bi bilo bolj prav, ko bi se tudi ona držala zlate srede. Kakor so nam stvari, pritrjevati ne smemo niti v brezpogoju opozicijo, niti v brezpogoju vladno stališče. Jedno ali drugo bilo bi pogrešno in praktično-pogibeljno,

Da smo mi stranka v svoji državi, stranka jednega naroda z določenim političnim programom, kateri meri na to, da bi se obustavilo delo nasprotne stranke, a bi svobodno mogel delovati on sam, v tem razmerji bi se moglo govoriti o brezpogojni opoziciji. Ali mi Slovenci nikdar ne smemo tega prezreti, kako smo razcepljeni, oslabljen narod in s kom vse živeti nas veže država. Nasproti osrednji vladni nesmo stranka, nego le nekaka sestavina v kalejdoskopu državno-zborske desnice. Za naše razmere in odnose bila bi brezpogojna opozicija smrtno-otročja in z njo bi se „a priori“ odrekli koristim, katerih je sploh iskati in doseči mogoče. V sedanjem položaju pa bi taka opozicija bila tudi neopravičena, ker bila bi naperjena proti vladni, katera se mora kolikor toliko opirati tudi na glasove slovenskih zastopnikov in katera branii srđitim neprijateljem Slovanov k državnemu krmilu.

Ali pa je zavoljo tega že jasno, da se moramo postaviti na drugi ekstrem, na stališče brezpogoju vladno? Ne: Ogibati se nam je njega zastran istih razlogov, kateri odvračajo nas od skrajne opozicije. Slovenci namreč nesmo stranka, nego pokrajine in narod. Pomoči in pravice moramo terjati za gmotni in duševni razvoj slovenskega naroda, kjer koli prebiva. Dosežemo pa to le tedaj, ako nas vladai vidi delavne, vztrajne in neizprosne, ako naše zastop-

stvo izpozna za tako, ki nekaj dati in žrtvovati, še več pa terjati more! Ako pa se pogreznemo v vladno-lakajstvo, potem prenehamo biti samodelujuči, ostanešo brez pomena.

Prave, srednje poti mej obema ekstremoma držati se, je laže, nego li kaže prvi pogled. Izgubili je ne bomo, ako nam vedno to ostane pred očmi, da nasproti državi in vladu stojimo kakor narod. S priznanjem in zahvalnostjo prejemamo, kar je narodu in njegovi zavesti ugodno, — a odbijamo, kar mu ni ugodno. Podpirati vladu tam, kjer se teženje naroda sklada z njenim teženjem, — protiviti se jej, ako jo napačni nazori o nalogi in bodočnosti države vodijo k zatiranju narodovega napredka. Hoditi, kadar treba, s kompromisom, — a nikdar ne dati, da bi kompromis postal kompromitacija, da bi se v njem v kaj pritrdilo, kar bi napravilo nam kvaro in bi se pozneje več popraviti ne dalo. In zavest, da je sedanja vladu podpore naše potrebna, obuja naj našo delavnost v narodnih terjatvah, pomaga naj nam uveriti vladu o tem, da se na nas more zanašati le tedaj, ako teženje in pravo slovenskega naroda od nje ne dobi le teoretičnega priznanja, marveč priznanje s potrebnimi reformami in resničnimi zvršili. Le zadovoljevanje naroda more biti trdna podstava harmoniji med vladajočimi in vladanimi. To zadovoljenje se doseže takrat, kadar narod uvidi, da se mu za svoje življenje ni več batil vladnih kvarljivcev, nego pričakovati vladne podpore, da je jednakopravnost resnična volja in resnična podstava vladne politike, da vlad rada pospešuje duševni in gospodarski njegov razvoj. Tega zadovoljenja narod našenecuti, ker nema dejanskega povoda misli, da se mu za Taaffejeve vlade vsa pravica deli, ako tudi se mu taka vera usiliuje po uradnih in poluuradnih glasilih. Nezavisni listi slovanski so nasproti temu moralni priobčiti mnogo dogodkov iz zadnje dobe, kateri jasno pričajo, da v vladnih krogih prevladuje stari, nam nepriznani duh. Ako se o takih dogodkih javno naše menje obavesti, ako se glasno komentuje, da se taki vladni čini ne strinjajo z našimi težnjami, niti z osnovami avstrijskih postav, — mari je to kratkovidno, nerodoljubno, radikalno? Nam se vidi to nasprotno. Vlada ni nemotna, ni presveta, tudi o njej nemamo doslej še tako slabe misli, da nanjo ne napravljajo glasovi iz naroda nobenega utisa. Ako jo opozorimo tega, kar je zlo, mi s tem za harmonijo med vladom in mejo narodom več storimo, kakor tisti, ki bolezni zakrivajo, mesto da bi jih lečili. Glejmo, da strune ne počijo! Če bi se kedaj posrečilo, narod zazibati v spanje, vladu pa potrditi v misli, da je pri nas v redu in v zadovoljstvu, — ti nedostatki, ki so se v vas ucepili, bodo se še bolj razširili in postali bodo našemu narodu tako breme, da bode zaspala njegova zavest naglo in ostro udarila na dan in prevrgla se v drugi ekstrem, v brezozirno opozicijo, na katero sedaj nihče ne misli. To zabrani le delo, katero se pobija kot radikalstvo, rekše naglašanje tega, kar je graje vredno, zahtevanje, da se neprimerno odstrani ter z boljim nadomesti, opominjanje vladne, naj se hitrejše in v veči meri ozira na praktični slovenski program. Za tako „radikalstvo“ je lahko vsak slovenski rodoljub in zastopnik odgovoren, ogovora dolžan!

Prihodnjo sredo snide se v tretjič kranjski deželni zbor s tehtivo slovensko večino pod Taaffejevo vladu. Živo se spominamo, kako je slovenska večina postopala pred dvema letoma v prvem zborovanju in kakšne posledice je to postopanje imelo

po vsej slovenski domovini, ne le v kranjski deželi. Mi mislimo, da je od onega časa po stresovitih dogodkih za marsikoga izmej naših poslancev postal zrak čist in jasen in da se bomo vsled tega v boj do vse vkupe vedeli varovati — ekstremov!

Vojna.

Z nenavadno hrabrostjo bojevali so se Bolgari 17, 18. in 19. t. m. pri Slivnici. Celo iz Belega grada poroča se časnikom, da so Srbi imeli velike izgube ter so si morali umakniti. Res se srbsko poveljništvo izgovarja, da so bili Bolgari v veliki večini, toda to je več nego neverjetno. Izgovarjajo se pa tudi na neugodno vreme. Poslednji izgovor je pa zelo sumen, da smešen, ravno tako kakor izgovor na meglo, ki nas spomina na glasoviti „Nebel von Chlum“.

V torek je bil prvi boj pri Slivnici. Kako se jo vršil, smo povedali že nekoliko v brzovkah. Trajal je do noči. Povsod so bili napadajoči Srbi nazaj potisneni, pet sto so jih pa Bolgari vjeli. O poznejših bojih pa imamo naslednja brzovna poročila.

Sofija 19. novembra. Bolgarske čete so včeraj Srbe odpodile. Danes so Srbi boj ponovili ob 7. uri zjutraj. Grom topov se celo v mesto dobro čuje. Bolgari ostali so v svojih postojankah.

(Ob 6. uri 25. minut zvečer.) Ob 4. uri postalo je streljanje slaveje in imeli smo utis, da se bitka od Sofije oddaljuje. Dva batalijona in 4 kanoni odšli na bojišče. Prebivalstvo mirno.

(Ob 7. uri zvečer.) Konec 12 urne bitke pri Slivnici je popolna zmagana desnem krilu, kjer so Srbe vrgli iz vseh pozicij in gnali 8 kilometrov daleč. Tudi na levem krilu vrgli so Srbe nazaj. Bolgarski oddelek pod poveljstvom kapitana Panice očistil je vse ozemlje od Skolča do Ilovenije sovražnikov.

Sofija 20. novembra. (Ob 1. uri v noči.) O včerajšnji bitki naslednje podrobnosti: Ko so bili Srbi na bolgarskem desnem krilu do Trijuša in Truajala nazaj pognani, skušali so oplotne pri Golubovcih obiti bolgarsko levo krilo. A tudi so je odbili ter je potem bolgarsko desno krilo, dobivši podkrepljenja, šlo osem kilometrov naprej. Izgube Srbov so velike. Ker Srbi v tridnevih bojih bolgarskih postojank neso vzeli, se jim pozneje tudi posrečilo ne bode, ker so izdatna bolgarska podkrepljenja na potu. Danes pripeljali so semkaj 4 gorske in 4 poljske kanone, katere so Bolgari Srbom odvzeli.

Beligrad 20. novembra. Zadnji napadi Srbov na Slivnico neso bili srečni, ker so Bolgari vse napade zavrnili. Slabo vreme onemogočilo je nadaljevanje boja. Podrobnostij o zadnjih bojih še ni. Tudi o vojski ob Timoku ni poročilo.

Kalafat 20. novembra. Srbi opustili so obleganje trdnjave Vidinske. General Lješanin odšel s svojim vojem. Domneva se, da so te čete odločene na južno-bolgarsko bojišče na pomoč glavnemu vojski pred Slivnico.

Slivnica 19. novembra ob 6. uri zvečer. Bitka začela se ob 7. uri zjutraj. Desno bolgarsko krilo šlo je z višine, katero je včeraj priborilo, ter naskočilo in pregnalo srbski oddelek, postavljen na treh višinah. Boj bil ljut in krvav. — Ko se je boj na tej strani vršil, začel je drug oddelek iz Slivnice hudo streljanje na srbske čete, v planjavi razpostavljeni. Več batalijonov in dve bateriji prodrla je iz Slivnice, da od več strani primejo Srbe. Slednji branili so se pogumno, a morali so se proti poludnevnu umakniti krepkemu bolgarskemu napadu.

Streljanje, ki je nekoliko ponehalo, se je ob 1. uri ko so se Srbi umaknili nazaj na levo krilo, zopet energično povzelo in posrečilo se je podkrepljenim Bolgarom, da so vsako nadaljno ofenzivo Srbov ustavili. Srbi stope na višinah Jarlovece in Solince in bodo jutri gotovo z vso silo skušali, da se na njih vzdrže. Ako Bolgari jutri rečeni višini pribore, bodo srbski vojski bržkone cesta v Niš zastavljena in potisnena bodo proti Brezniku, kjer je že čakajo bolgarske čete. Včerajšnji dan za Bolgare zelo vespen. Izgube na obeh straneh jako velike. Bulgari so ujeli 300 Srbov.

Beligrad 20. novembra. Ministrski predsednik Garašanin vsled kraljeve poziva včeraj po noči ob 11. uri s posebnim vlakom iz Niša v Pirov odšel. Vesti z bojišča neugodne. General Milutinović naskočil je, da bi uspehe Bolgarov paralizoval, v 18. dan t. m. bolgarske postojanke pri Slivnici, ne da bi bil čakal, da se združijo vse čete, proti Slivnici odposlane. Moral se je umakniti nad moči sovražnika. Milutinović imel je samo 10.000 mož, Bulgari pa nekda 20.000 mož. Srbske izgube so velike, a vojaki neupognjeni. General Milutinović je zbolel in govoril se, da mesto njega polkovnik Horski prevzame povelnjištvo.

Sofija 20. novembra. (Izvestje Havasovo.) Kakor poroča dr. Roy, napali so Srbi ne bojišči pred Slivnico ambulančne vozove z ranjenimi ter slednje mesarili. To se je naznalo mejnarnodnemu odboru Rudečega križa v Genfu. Zastopniki vlastij naprosili so vlado, naj bi prostovoljci in opolčenci se ne udeleževali pri obrambi Sofije, da bi tako srbski vojaki ne imeli povoda za grozodeistva. Čanov objavil je zastopnikom, da so v srbskej vojski tudi prostovoljci in opolčenci. — Primerjam li ta poročila, vidimo, da se je bojna sreča obrnila na stran Bolgarov. Ako se slednjim posreči, da poženo Srbe z Jarlovec in Soline in dobe tako Dragomansko tesko zopet v roke, potem bodo položaj Srbov jako ozbiljen, ker jim bodo pot nazaj zastavljen in bi Bulgari v par dneh lahko prodri do Pirota.

Bulgari so po svoji hrabrosti pridobili občeno spoštovanje in občudovanje in ako jim dojdijo o pravem času vsa pokrepljenja, bodo se boj še huje nadaljeval, Iz Vzhodne Rumelije odposlanih je 25.000 mož na srbsko mejo. Čete so tako hitele na bojišče, da je n. pr. jeden oddelek v dveh dneh 120 kilometrov prehodil. Srbski bojni črtež bil je dobro a presangvinično osnovan. Da so se vsi trije oddelki: glavna vojska, šumadijska in moravska divizija pravočasno združili, bili bi po tem koncentričnem manevru Bulgari obkoljeni in zajeti. A zadnji dve diviziji zadavalni so ljudi boji, glavna vojska pa je mej tem skoro poražena in tako ves črtež prečrtan, ako se Srbom ne posreči popraviti nevspehe zadnjih dñij.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. novembra.

Česki listi zahtevajo, da se nastavi posebni nadzornik za česke srednje šole. Za nadzornika česki šol pa ne zadostuje, da bi znal samo česki jezik in izpoloval uradne dolžnosti, ampak mora biti Čeh po rojstvu in mišljenju.

Gališki deželni glavar dr. Žyblikiewicz bodo na Dunaji na merodajnem mestu pojasnil slabe finančne razmere dežele. Deželni budget kaže precejšen primankljaj, deželne priklade na davke se ne morejo več povisati, ker so narodnogospodarske razmere jako slabe. Dr. Žyblikiewicz misli, da se morajo više obdacičiti spirituoze pijače, da bodo dežela mogla poravnati svoje potrebščine. Na Dunaji bodo skušali dobiti dovoljenje za tako povišanje davka na žganje.

Spodjeavstrijskemu deželnemu zboru predložil se bodo zakon o grajenju prisilnih delalnic in popravljalnic za mladoletne izprijence. Deželni zbor se je obrnil do vseh okrajnih sodišč, da sporoča, koliko osob je vsako leto kaznovanih zaradi vlačugarstva. Iz poročil sodišč se razvidi, da je v letih 1882, 1883 in 1884 bilo povprek vsako leto 6000 možkih in 1084 žensk obsojenih zaradi vlačugarstvo in vsako leto so se sodišča povprek o 203 možkih in 25 ženskah izrekla, da je 3019 (2106 dečkov in 913 deklic) otrok brez varstva, in kar je še žalostnejše, da je od teh 453 dečkov in 142 deklic bilo že pri sodniji kaznovanih. Za te otroke morale se bodo pa osnovati popravljalnice, da se spravijo na pravi pot.

V poslednji odborovi seji je predsednik nemškega **schulvereina** dr. Weitloff naznal, da se za to društvo tudi v Londonu bivajoči Nemci vedno bolj zanimajo. Nek Fortschnigg volil je v svoji oporoki precejšno sveto schulvereinu, katere obresti,

50 gld., se bodo slednje leta porabile za šole na Koroškem.

V soboto se bodo **ogerskemu** državnemu zboru predložil načrt zakona, da se legislativna doba državnega zabora podaljša na pet let. Vlada misli, da bodo poslanci lahko veselje delovali, ker se jim ne bodo treba povsod tako ozirati na specijalne želje svojih volilev, kakor sedaj, ko so bile velitve vsakih pet let. Sedaj se neso mogli toliko ozirati na interes države, ampak vsak si je le skušal s kakim fulminantnim govorom pridobiti naklonjenost volilev.

Vnanje države.

Novim **italijanskim** veleposlanikom na Dunaju imenovan je grof Nigra. Novi veleposlanik bil je poprej veleposlanik v Londonu.

Iz Peterburga je „Pol. Corr.“ izvedela sledoč zanimiva vest. V prvotni pogodbi med **Rusijo** in **Kitajem** zaradi Amurske dežele ni bilo nikakega govora o ozemljju ob Usuri-ji. Ignatjev, brat bivšega ministra jednacega imena, kateri je imel prisiliti ratifikacijo pogodbe, porabil je ugodno priložnost, ko so se Kitajevi bojevali z Anglijo in Francijo, da jih je pregovoril, da so tudi to obširno ozemlje z 22 pristanišči odstopili Rusiji. Kmalu potem je Ignatjev bil povzdignen v grofovski stan.

Dopisi.

Iz Celovec 20. novembra. (Srbsko-bolgarska vojna. — Družba sv. Cirila in Metoda. — Občinske volitve po deželi. — Petičije.) Vsi rodoljubi se jezijo nad škandalom, bratomorom vojsko, katero so Srbi brez pravega uzroka kar iz t-te izvili zoper svoje bolgarske brate. Fraza „o ravnoteži“, češ, ako se poveča Bolgarija, mora se povečati tudi Srbija, je popolnem ničeva in diši po komunizmu. Tako bi tudi lahko revez bogatinu rekel: „Daj mi polovico svojega denarja, da se napravi „ravnotežje“ mej nama.“ Z isto pravico bi lahko Srbi tudi od Avstrije zahtevali nekaj dežel, da se napravi „ravnotežje“ mej malo Srbijo in veliko Avstrijo! Rumelija je obljudena po Bolgarih, tedaj Srbi nemajo nobene pravice, zavidati Bolgare za to deželo. Ako se je pa Srbija na vsak način povečati hotela, naj bi bila marširala v Staro Srbijo proti Turčinom, potem bi imela simpatije slovanskega sveta na svoji strani, tako jih pa nema.

Nek rodoljubni kmet na Rudi je nabral 23 letnikov za družbo sv. Cirila in Metoda, pa ljudje si ne vedo pomagati, ker ne znajo, kako se osnuje poddržnica. Mi v Celovci še sami neso prav na čistem, dokler ni potrjena naša Celovška poddržnica, kajti omenili ste že, da pri nas deželna vlada ni hotela potrditi poddržnice, temveč nam je naročila, naj pošljemo vso ulogo na glavno družbo v Ljubljani in ta naj skrbi, da se poddržnica pri ministerstvu potrdi. To bi bilo za poddržnice po deželi še najbolj pripravno, zato neso bili nič vesi Vašega dopisa „S Štajerskega“, kateri pravi, naj poddržnice same posiljajo uloge na ministerstvo. Res je že nujno želeti, da se ta stvar jedenkrat razjasni, in da bi glavna družba potem razposlala ali pa v časnikih priobčila natančen pouk, kako se snujejo poddržnice.

Veselo je videti, kako se koroški kmet vzbuja. To se kaže pri letosnjih občinskih volitvah. V Libeličah (okraj Pliberk) so nemškutarje vrgli in izvolili narodnega župana. Ravno tako v Libučah (okraj Pliberk), kjer je izvoljen za župana vneti rodoljub Steinbüch p. d. Trampič. V Kotmari vasi (okraj Celovec) neso še popolnem zmagali, pa izrinili so iz odbora vsaj najhujše nemškatarske kričače; 5 je naših, 7 nasprotnih, O Hodisah (okraj Celovec) se čuje celo, da so se stepli pri volitvi; gotovega pa še nič ne vem. Če je res, bodo pa že vso krvido valili na nas!

Slovenske občine so tudi začele prositi za to, naj bi se jim deželne postave pošljale tudi v slovenskem prevodu. Take prošnje so došle č. g. deželnemu poslancu do zdaj iz sledečih občin: Sele (okraj Borovlje), Svetna vas (okraj Borovlje), Medgorje (okraj Celovec), Libuče (okraj Pliberk), Libeliče (okraj Pliberk), Bistrica (okraj Borovlje) in Tolsti Vrh (okraj Pliberk). Gotovo jih bo prišlo še več.

Ob jednem se podpisujejo prošnje na državni zbor za katoliške, 6letne in slovenske šole. Upati je, da se jih bo precej nabralo. Slovenske poslance pa prosimo, naj potem na te prošnje kažejo, kadar bojo naši koroški poslanci zopet trdili, da hočemo koroški Slovenci nemške šole! Prosimo poslance slovenske še tudi, naj skrbijo, da pridejo te prošnje v pre-

tresovanje. Že mnogim prošnjam se je namreč prigodilo, da so padle v petičiskem odseku podklop. Tega ne smemo pustiti! Naučimo se od nasprotnikov upiti in kričati!

Iz Ptuja 19. nov. (Slovensko pevsko društvo) Minola sta že skoro dva meseca, odkar se je vršil v Celji prvi veliki pevski zbor slovenskega pevskega društva. Gotovo je vsakemu, kateri se je udeležil zborovanja, kakor tudi zvečer pevskega zborov. Pri prvem se je prepričal po raznih poročilih o delovanju odbora, kojem gre vsa čast in hvala za tako potrebno in oziroma na kratek obstanek tako razvjeteno društvo, kakor je ravno slovensko pevsko društvo. Ni ga kraja na spodnjem Štajerskem kjer bi ne bilo več ali manj udov tega društva, tako nam je poročal tajnik iz svojih zapisnikov. Tudi gmotno stanje je, kakor nam je bil raložil blagajnik, še precej ugodno. Razšli smo se po zborovanju s sladko nado, da bodo želi dober in obilen sad trudapolnega delovanja s prvim pevskim zborom. In nesmo se varali. Že po prvih točkah vsporeda je bilo vse navdušeno in hvale polno; s koncem vsporeda pa je doseglj navdušenost vrhunce. Vse je bilo jednacega mnenja: kaj boljšega se v tako kratkem času doseči ne more. Vse je čestito pevcem in odboru in slišal si le besede, tako društvo zaslubi večjo in lepo bodočnost, delajmo vsak po svojih močeh, da mu pridobimo obilo udov ter mnogo gmotne podpore.

Ali iz navdušenosti postala je mlačnost. Upam da storijo poverjeniki svojo dolžnost; ali kjer ni dobre volje, tam tudi lepa beseda ne pomaga.

Z zborovanjem v Celji se je začelo drugo društveno leto. Dolžnost bi bila torej vsakega uda, kateri še ni plačal svoje letnine, da jo prej ko močne poravna ali do sedaj mnogi tega še neso storili!

Odbor pričel je delovanje za drugi veliki pevski zbor, kateri bodo v Ptui ter bo v prihodnji seji sestavil in določil pesni za vspored.

Takov se bodo potem potrebne pesni in note naročile in blagajnik bodo moral v svoj lastni žep segnoti, ako bodo hotel vse poravnati.

Z ozirom na to bil je odbor primoran v svoji zadnji seji skleniti, da se dopošlje poverjenikom izpisec tistih udov, koji še neso storili svoje dolžnosti za pretečeno leto, ter je prosi, da se izterja od dolžnikov zaostala društvenina, kakor se sploh želi, da tudi v tej zadavi večja natančnost vlada. Kdor po opominu poverjenika svoje dolžnosti še ne izpolni, dobi od odbora opominski list, in ako po prejemu tega opomina v štirinajstih dneh ne poplača svoje zaostale društvenine, se kot ud, bodi si izvršujoč ali podporni, izključi. Odbor trdn upa, da takega postopanja ne bo treba, ter da bo vsakega svoja lastna čast in zanimanje za društvo, kojemu je pristopil, opominjala na vestno izpolnjevanje svojih dolžnostij proti društvu.

Na noge toraj, Vi poverjeniki! Skrbite v Vašem kraju vsak po svojih močeh, ter nabirajte ude in izpolnjuje vestno od odbora Vam izročene posle.

Vi, kateri niste tako srečni da bi bili obdarovani s pevskim darom, pristopite kot podporniki in sezite vsaj jedenkrat v letu v žep, ter darujte trohico imetja na altar milemu slovenskemu petju.

Vi, kateri pristopite kot izvršujoči člani, vadite se pridno za pevske zbole določenih pesnij, vežbajte se marljivo mej seboj, da morete na dan skušnje svetu pokazati, da ste vredni biti obdarovanim z darom, kojega množina pogreša.

Z Notranjskega 20. novembra. [Izv. dop.] Dandanes se dosti narodni šoli in učiteljstvu očita, da je več ali manj uzrok nrvnej sprjenosti mladine in po tem takem i — ljudstva. Obsojati je lahko, a dokazati je težje. Slednji čas čitali smo v nekem slovenskem listu težke obtožbe proti ljudskemu učiteljstvu, a brali tudi smo obtožbam protizagonov v slovenskem dnevniku. Kdor trezno misli ter nepristransko sodi, ve, na česar strani je več resnice in pravice — Vsakdo že dandanes zagrabi za kamen, da bi ga vrgel na bore — učitelja, delujočega na kmetih; vsakojakih bremen naaklado ubozemu ljudskemu učitelju, a popolnem gluhe se delajo, kadar bi šlo za to, da bi mu gmotni položaj kaj zboljšali. Kaj še! Kaj je učitelj še itak predobro plačan! Kaj pa ga je stalo njegovo šolanje? In kaj se je tudi učil on, da bi mogel opravičeno zahtevati boljšega honorara, nego

ga za parurno delo na dan že tako ima?! Da, zares prav ljubezne prijatelje imamo mi učitelji slovenski mej inteligencijo naša! Prosit!

Veronaku pristoja v narodnej šoli brez dvoma odlično mesto, vsaj mu tega niti šolska postava ne odreka. A sigurno bi se po verouku v moralnem oziru v naših šolah veliko več storilo, nego se pa to v istini dogaja. Temu pa niso in ne morejo biti učitelji uzrok. Le poglejmo knjige, ki so za preimeniten ta uk namenjene našej deci? Ali so te na stališči denašnjega naprednega šolstva? In kateheziranje samo? Ne govorimo radi o tem. Pravijo, da je malo dve uri na teden za kršanski nauk. Malo! — a še to malo — to dobro vemo — se mnogokje ne izvršuje. Da, da gospoda, kaj pa še, če bi bilo več?

Vsak učitelj mora vse gradivo, katero je čez teden iz vsega predmeta predelal s svojimi učenci vestno uknjižiti v tednik. Kaj pa č. g. katehet? On — vsaj kolikor je meni znano — nič ne upisuje pri nas na Kranjskem v tednik, kako bi tudi, vsaj naši tedniki niti rubrike za veronauk nimajo! In zakaj ne? Li ni verouk prevažen predmet? Li ne zahteva že celokupnost pouka, da se i predelana tvarina iz kršanskega pouka uknjižuje v tednik? Kako se more učitelj — ne da bi spravil sebe in g. katehetu v zadrego — brezskrbno pri svojem uku naslanjati na verske resnice itd., če pa o njih niti ne ve, ali so že poznane otrokom ali ne? Zakaj pa drugod n. pr. na Štajerskem g. kateheti uknjižujejo predelano snov v tednike? Kar je drugod prav, mora i pri nas biti! Zato naj se pa na merodajnem mestu skrbi, da tudi na Kranjskem dobimo tednike, ki bodo mimo dozdanjih imeli tudi rubriko za veronauk.

V Postojinskem okraju ste se letos dve šoli razširili v dvorazredni. Doslej pa še nikjer nismo čitali razpisov za obe nadučiteljski službi. Mar mislijo ti službi kar „pod roko“ brez razpisa podeliti? Nova bi ta praksa ravno ne bila. — Učitelj ne avanza tako, kakor n. pr. kak vojak ali uradnik. Jedin njegov „avancement“ je ta, ako se mu posreči kje na večrazredni postati — nadučitelj. Prilike v to pa nadobudnim učiteljem jemati, pravi se jim надо v bodočnost odvzeti. Če se kaka nadučiteljska služba brez razpisa odda, se ne ravna pravično.

Pustite ubogim učiteljem vsaj to — da bodo lahko kompetovali. In za jedno izmej novoustanovljenih dvorazrednic — Št. Peter ob južnej železnici — ne bode manjkalo intelligentnih, ter izkušenih prosilcev.

Iz Železnikov 20. novembra. (Gospodu Josipu Levičniku v pojasnilo na njegovo „obrambo“ v „Novicah“.) Ker je sl. uredništvo „Novic“ ravnalo tako korektno, da ni hotelo dati prostora mojemu zagovoru, ampak po dolzem cinjanji še le na tretji poziv nikavno odgovoriti blagovolilo, prisiljen sem tem potom pomagati resnici na dan. Vem, da se bode dobil, posebno mej slepimi čestitelji mojega napadovalca marsiklo, ki poriče „čemu tega treba — der Gescheidte gibt nach“. A g. nasprotnik je celo četrte takо resnici v obraz bil, obrekovalno zbadal, zlobno hujskal, da saj poglaviti popravkov ne smem zamolčati, da se ne poreče „qui tacet, consentire videtur“. — Zvito, a malo častno držal se je čestiti g. nasprotnik v svoji „obrambi“ stavka „quod fecisti nega“. Priprosti ljudje, ki so bili priče dogodkov, o katerih je on v „Novicah“ poročal, so se začedeno povprašovali, „ali so g. Levičnik pod vrbo rojeni“. S kako smelo predrzostjo zanikuje žalostno istino, objavljeno v „Ljub. Listu“ št. 111, da šolski otroci prihajajo iz kovačic v šolo, in jo imenuje celo „kolosalno laž“. V resnici je še bolj žalostno, — lahko postrežem z dat. Kako zlobno si prizadeva, hujskati gg. fužinarje s tem in drugimi poročili!

Na dopise v „Narodu“ ni čisto nič odgovoril, onih v „Slovencu“, za katerega ne mara dušni velikan, niti bral ni. Odgovarja na nje, kakor je bil iz kuhinje inspiriran. Kaj čuda, da je spravil take čenče na dan, katerih se mora mož sramovati.

V napadih bil mu je v vodilo znani stavek „calumniare audacter, semper aliquid haeret“. So resnične besede sv. Tomaža: „omnium sapientium consensus est, eum qui debet recte judicare, optere vacuum esse ab inordinata passione“, nikdo lažnjivim poročilom njegovim ne more verovati. Nasprotnik duhovščini je bil krščanski mož od nekdaj, ne le sedanjej, ne le domačej, ampak tudi sosednjej. Na pričo klicem čestitljive starčke, gosp.

župnika Finea, Babnika, g. Jamnika, župnika Sorškega in dr., ki so s tihim mirnim delovanjem več storili za blagor ljudij, kakor g. L. s svojim bobnanjem. Zato jim daje — tako hvalo! „Od davnih časov imele so Železniki prav dobre, vnete, skrbljive in vmes tudi izvrstne gg. duhovne pastirje, ki so se trudili po svojih močeh v prid in dušni blagor ljudstva.“ (Sledi strašansk pomisljak.) Kaj ta pomeni? Mnogo hoče ž njim povedati „sedanja duhovščina ni več taka, zanikerna je, ali Bog ve kakšna epiteta nama daje pred svetom. Kaj pa prekrasna cerkev, katero hvalijo vsi tuji in je v resnici ponos Železnikom, — koliko je prestal po nepotrebem nasprotovanji g. L., župnik — lepo prenovljeni farovž ali neso to zadostni dokazi delevnosti sedanjega dušnega pastirja, ko ne bi bil tudi nič drugzega storil?“

Vso svojo srd zlil je nad letos osnovanim bralnim društvom. In zakaj? Bil je g. L. iz začetka uč, da podpredsednik društveni. A ko se je še ustanovljalo, izrazil se je pred župnikom, svojim rojakom: „Kaj je bilo tega treba? Ko bi bilo potrebno, kdaj bi se bilo že ustanovilo!“ Besede te kažejo, da trpi gospod na nevarni bolezni dušni „Grössenwahn“ imenovanej. Le zato ni dobro, ali po njegovej misli celo škodljivo, ker ni prišla prvotna misel iz njegovega „ego“. Vendar se pa splošnemu naudušenju iz politike ni hotel upirati. Društvu prepustil je bil celo brezplačno jedno sobo, jo pa tudi kmalu zaprl, ker nas 6 drugih odbornikov ni njegove pameti in razuma imelo. „Ker so gg. pravaki in kolovodje „bralnega društva“ tako zelo olikani in zraven tudi premožni, menim, da jim to ni prav nikaka čast, da gospodujejo v neplačani sobi,“ tako je motiviral svojo odpoved, katere mu nikdo očital ni, ampak smo je že davno pričakovali. V „Novicah“ navaja še druge uzroke, tako, da smo popevajoči nepohujljive narodne pesni, motili ljudi v cerkvi. Ako igra g. L. v cerkvi znano „V nedeljo zjutraj ustala bom“, popeva znano arijo od „Šmarijskega šomoštra“, kaj hoče s takimi razlogi, kakor so njegovi? Okrogle in valjki pa pri-vzdigujejo — a ne povzdigujejo — tudi v cerkvi. In petje, ubrano, kar je v naših močeh, bi ljudi motilo, ko bi se bilo tudi v cerkev slišalo? Objavili so mi — nedolžnost naj spričuje — 8 letno dekletce, ki je bilo v cerkvi mej službo božjo plesalo. Pokarati sem jo moral zavoljo drugih, a kaznoval je nesem, vzdihnil pa „Bog daj norcem pamet!“ — Smrtno sovraštvo, da, pogni društvu je pa bil prišel, ko je obveljalo mnenje 6 drugih drugih odbornikov, a ne njegovo zavoljo zastave. Vsi odborniki, tudi g. L., bili so za napravo društvene zastave. Jedini jaz, predsednik, sem imel pomisleke v seji 3. aprila zavoljo potrebnega denarja. Pritrdil pa sem predlogu večine, pri kateri je bil tudi g. L., naj se poskusi z nabiranjem prostovoljnih darov. Ako se ne nabere zadosti, naj se denar naloži, da se pomnoži. V isti seji bili smo tudi jedini, da se napravita na zastavo podobi, grb kranjske dežele in sv. Ciril in Metod. Tudi g. L. je pritrdil, „ker mislim napraviti posebno bandero sv. Jožefa“, za katerega podobo je bil iz začetka. Svojega patrona on posebno časti, bolj, kakor drugi pobožni kristijani. Tako zapisnik odborove seje od dne 3. aprila 10. aprila imeli smo zopet sejo, zopet smo obravnavali o zastavi. A spremenil se je mož v dolzem času jednega tedna. „Naj bo sv. Jožef in Ciril in Metod, ker ne bom še tako hitro napravil bandera“. V pojasnilo je potreba seči nekoliko nazaj. G. L. upeljal je sv. Jožefa, svojega patrona, ki je poseben varuh vse katoliške cerkve, poseben varuh kranjske dežele, še za posebnega varuga občine Železniške. Slovesno naj bi se obhajal praznik občinskega patrona, procesija naj se vrši po trgu. Društvena zastava — ko bo sv. Jožef na njej, — nosila se bo pred obhodom o tej priliki. Te misli, katere je pa bil baje tudi že oblekel v besedo, znane so nam bile vsem. In tako sem jaz, predsednik, v živahni debati spregovoril besede: „Naša zastava ne bo cerkvena, ampak društvena — če se ne bo v cerkvi shranjevala.“ Na te besede so pripravljeni prisjeti vsi odborniki. Contextus: „Nismo se pogovarjali, kakšno naj bo naše društvo, ker smo ga bili že prej ustanovili, na verski, katoliški podlagi seveda. G. L. ni takrat niti z besedico oporekal mojemu izreku. Pomislike, če smemo imeti grb kranjske dežele (to bi bilo politično), je izvrstno pobijal g. odbornik J. Demšar. G. L. je tudi po tej seji še ostal podpredsednik do 27. junija. Kako začuden

in osupnen sem moral brati v „Novicah“ stavki, ki ga meni podtikuje, z debelimi črkami tiskan: „Naše društvo ni cerkveno društvo.“ Slovnično zdeti se mora vsakemu to nesmiselno. Pripoznam, ni cerkveno društvo, a je na verski podlagi. Ali kedaj sem tudi te besede govoril? Pa naj bi bilo, ko ne bi bil gospod v svoji „obrambi“ toliko zidal na te besede, toliko iz njih deduciral? Je li tak poskus, proglasiti mene liberalnim, društvo necerkvenim, krščanski? Ne kaže zlobnosti, ne človeške, ampak —? Mož sam je glasoval za napravo zastave, jaz sem povedal, koliko bi stala in vendar povprašuje po Judeževu: „čemu ta portata“, dasi ni žrtvoval sam niti vinjarja. Kje je doslednost, kje moštvo?! Udeležilo se je bilo društvo in corpore obhoda o sv. Rešnjem Telesu, svetili se društveniki pred Najsvetejšim. Pa mož zopet ni bilo prav, podtikuje nam „baharijo“. Očitno pripoznam in si štejem v dolžnost, kakor vsak pravi rodoljub in še posebno kot katoliški duhoven, da mi je bilo in mi bode v vodilo gaslo: „Vse za vero, dom ip cesarja“.

Zakaj krščanski mož razširja napake svojih rojakov, zakaj trosi med svet tatvino, ki so jo do-prinesli njegovi šolarji, a ne, kakor trdi „menda društveniki“. Tatvino obsojamo pri vsakem, naj bodo kdor koli hoče. Zakaj ne pusti mrtvih pri miru? Pogani so imeli že izrek: de mortnis nil, nisi bene, krvolčne hijena ne pusti mrtveca pri miru. Zakaj krščanski mož tako nekrščansko natolcuje, ko omenja proste zabave o priliki blagosloviljenja društvene zastave! Zakaj stavi pomicljaje, zakaj ne pove, kaj se je v najini navzočnosti nedostojnega godilo! Bili so navzoči nekateri daljni ptui gostje. Te je mislili krščanski mož žaliti, ker so se udeležili slavnosti zoper njegovo voljo. Zakaj obrekovalno trdi, da je sl. pevsko društvo „Odmev“ memo nje-govega stanovanja pelo „črna zemlja itd.“ ko niti one pesmi pelo ni, Gostoljubnost je bila slovanski narodom posebno sveta — a mož krščanski jo toli žali? Zakaj podbaciva g. pevovedji zavoljo deklamacije namene, katerih nikdar imel ni?!

Na psovke nisem se oziral. Imel bi še marsikaj odgovoriti. Pa zadosti. Vsakdo spozna lahko „den Mann von Ehre“ iz tega. Za trdno pa pričakujem, da bode krščanski mož, ki ve toliko o glavnih zapovedih govoriti, ki se drzne samega sebe z idealom krščanstva primerjati, preklicat in popravil svoja prejšna poročila sedaj, ko je dobro poučen. Ako ne, pa bode ves svet vedel, da je mož grdo lagal, zlubo podpihoval in nesramno obrekoval.

Matej Kljun,
kapelan in predsednik bral-nega društva

Jakob Mrak,
župnik.

Domače stvari.

— (Državni poslanec baron Gödel-Lannoy) sklical bode svoje volilce v zbor in jim pri tej priliki obrazložil, zakaj je ostavil Hohenwartov klub v državnem zboru. K temu bil je že skrajni čas, kajti volilci so jako nezadovoljni z njega postopanjem.

— (Deželni odbor Kranjski) predložil bode poleg navadnih predlogov: računske zaključkov in proračunov raznih zaklad dejelnemu zboru statut in volilni red za mesto Ljubljansko, nasvet, da naj dejela prevzame za Ljubljansko-Kamniško železnicu za 50 000 gld. delnic in predlog zastran preseilitve vinorejske šole s Slapa na Dolenjsko, kjer se naj kupi primerno zemljišče.

— (Gosp Anton vitez Gariboldi), ki je bil nedavno pri c. kr. okrajni mest. del. sodniji na 5 gld. obsojen, ker je pred kazinskim vrtom nekoga narodnjaka s palico po glavi udaril, bil je včeraj v drugi instanci oproščen.

— (Umrla) je včeraj ob 11. po noči gospa Helena Filipičeva, rojena Kapusova, soproga znanega narodnega odvetnika v Celji, v 23. letu svoje dobe. Ta nenadna smrt vzbudila je splošno sožalenje. Bodи blagi ranki zemljica lahka!

— (Preširno slavnost) priredi akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji dne 7. decembra t. l.

— (Za Gorenjce), po povodnji poškodovane nabralo in razdelilo je nemško in avstrijsko planinsko društvo 6350 gld. — V Ljubljani nabralo se je doslej 1275 gld. 50 kr.

— (Za „ranjene Bolgare“) poslala sta nam rodoljuba iz Lekve in Divače po 1 gld. vkupe 2 gld.

—(Celjska čitalnica.) V nedeljo 22. t. m. bi imela biti veselica v čitalnici Celjskej. Nedavno pa je zadel g. podpredsednika čitalničnega g. dr. Filipiča bridek udarec, da mu je umrla mila soproga. Zaradi tega se veselica preloži.

—(Iz Zagorja ob Savi) piše sne nam: Včeraj 18. t. m. ulagali so delavci tukajšnje steklarne na kolodvoru v železni voz steklo. Ker je bilo zelo mraz so na planem zakurili. Otroci zagledavši ogenj, hiteli so tja, da bi se tudi greli ali marveč okolu ognja skakali; in so, ko so delave že odšli, in zapustili kakor pravijo komaj toliko žerjavice, da bi pipo nažgal, nabrali nekaj slame in jo nesli na žerjavico. Najedenkrat pa zasliši ženska, ki je kopala na vrtu uradnika tukajšnje postaje, otročeje upitje in jok. Hitela je z vrta in kako se ustraši ko zagleda 5 letno hčerko posestnika Korbarja že vso v plamenu. Na njeno upitje prihiteri so še drugi ljudje in jeli gasiti nesrečno dekllico katera je vsled spečenine že danes izdihnila dušo.

—(Pobiranje davkov.) Da bi se zbranile eksekucije zastran davkov, naredilo je c. kr. ministerstvo financ, da se čas za pobiranje davkov iz te ali one vrste ne bo le objavljal v vsaki občini začetkom vsakega leta, marveč imajo v bodoče županstva za vsako četrletje razglasiti čas, kejaj je treba odšteti davke. Ta razglasila morajo vselej povedati, katere obroke davkov je plačati tekomp četrletja, ob jednem pa tudi morajo oznaniti, da bode treba plačati zamudne obresti, ako se davki ne odštejejo v štirinajstih dneh potem, ko jih je plačati treba, da pa se tudi zažene eksekucija, ako se ne uplačujejo v štirih tednih.

Telegami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 21. novembra. „Journal de St. Peterbourg“ piše: Srbski kralj bode, ako hoče na vsak način prodreti v Sofijo, ta uspeh dražje plačal, nego si misli. Vlastim pristaja, da čuvajo nad tem, da balkanske države spoštujejo pravo in pogodbe. Po sklepku kneza bolgarskega, da bode Vzhodno Rumelijo izpraznil in ostavil, ni nadaljevanje srbske vojne nikakor več opravičeno.

Carigrad 21. novembra. Poslaniki sešli so se včeraj, da so se posvetovali o vsebini izjave, katero ima konferanca odposlati knezu bolgarskemu in da podpišejo zapisnik. Turška vlada je sklenila, da namesto začasnega guvernerja odpošlje dva komisarja v Rumelijo.

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceneno sredstvo proti trganju po udih, ranah, oteklinah in ulesnih. Cena stekljenici 80 kr. Vsak dan razpoložljivo po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečeno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znakom in podpisom. 6 (11-8)

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 " 50 "
„ četr leta	3 " 30 "
„ jeden mesec	1 " 10 "

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 " — "
„ četr leta	4 " — "
„ jeden mesec	1 " 40 "

Upravnosti „Slov. Naroda“.

Tujci:

20. novembra

Pri Štefan: Mahlknecht z Dunaja. — Fleischner iz Prage. — Bermann iz Budimpešte. — Sonenschein, Periz z Dunaja. — Radetzky iz Reke — Križ z Zagreba. — Buchler z Dunaja. — Perue Železnikar iz Tržiča.

Pri Štefan: Baron Mark, Lederer, Grimm, Quapil, Winkler, Landau z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

19. novembra: Marija Kerne, gostja, 74 let, Kravja dolina št. 11, za starostjo.

20. novembra: Ema Bilina, hišnega posestnika hči, 1 1/2 leta, Breg štev. 2, za božjastjo. — Marija Kimovec, hišnega posestnika hči, 4 leta, Trnovske ulice št. 9, za davico.

Tržne cene v Ljubljani

dné 21. novembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 0	Špeh povojen, kgr.	— 66
Rož,	5 53	Surovo maslo,	— 84
Ječmen,	4 39	Jajce, jedno	— 25
Oves,	3 09	Mleko, liter	— 8
Ajda,	4 06	Goveje meso, kgr.	— 61
Proso,	5 04	Teleće	— 60
Koruza,	4 87	Svinjsko	— 6
Krompir,	2 77	Koštrunovo	— 35
Leča,	8 —	Pisanec	— 45
Grah,	8 —	Golob	— 7
Fižol,	8 50	Sen , 100 kilo . . .	2 00
Maslo,	— 90	Slana, trda, 4 □ metr.	2 05
	— 74	Drva trda, 4 □ metr.	7 60
Špeh frišen,	— 54	" mehka,	5 50

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
20. nov.	7. zjutraj	738 03 mm.	3 0°C	sl. vzh.	obl.	5-60 mm.
	2. pop.	739 47 mm.	2 2°C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	739 75 mm.	1 4°C	sl. vzh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 2 0°, za 1 0° pod normalom.

Vremensko poročilo 19. nov. V srednji Evropi je zračni tlak precej visok na zapadu nizek: Vetravi slab, nebo oblačno. Temperatura užaka. V več krajih dež ali sneg. Pričakovati oblačno brez spremembe temperature.

Dunajska borza

dné 21. novembra t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 30 kr.
Srebrna renta	82 " 70 "
Zlata renta	108 " 75 "
5% marečna renta	99 " 90 "
Akcije narodne banke	864 " — "
Kreditne akcije	2 4 " 50 "
London	125 " 60 "
Srebro	— " — "
Napol	9 " 99 1/2 "
C. kr. cekinci	5 " 98 "
Nemške marke	61 " 70 "
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld
Državne srečke iz 1. 1864	100 gld
Ogrska zlata renta 4%	98 " 10 "
papirna renta 5%	90 " 20 "
5% štajerske zemljije odvez oblig	104 " — "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116 " 75 "
Frior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	125 " 20 "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	114 " 50 "
Kreditne srečke	105 " 50 "
Rudolfove srečke	100 gld
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 75 "
Tramway-društvo velj. 170 gld a.v.	187 " 75 "

Poslano.

(7-41)

Deček lepega vedenja,

ne manj nego 14 let star, kateri se želi v pekariji vrlo dobro izučiti, vsprijeme se pod tako ug. dñimi pogoji. — Ponudbe naj se pošljajo z naslovom: Janez Peyer v Wolfsterg-u (Koroško). (690-1)

Kislo zelje,

dobro blago, po najnižji ceni predaja JANEZ GRUM v Slapah, železniška postaja Zalog pri Ljubljani. (686-2)

Služba se isče.

Mladenci, ki je kupčijsko šolo z dobrim uspehom dovršil in zdaj z knjigovodjo služi, rad bi izpremenil svojo dozdanjo službo ter stopil v kako drugo, njemu bolj primerno. Posebno rad bi šel k špediciji v kako tovarno, ali pa h kakemu drugemu podjetju za pisarja. Ako treba, zmogen je tudi kavčje položiti.

Več o njem se iz prijaznosti pozive pri g. F. G. v Študentovskih ulicah št. 13 v Ljubljani. (637-4)

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledče knjige:

Pariz v Ameriki.

Roman. Francesco spisal René LeFebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 stranij. Stane 60 kr., po pošti 70 kr.

Za dragocenim korenom.

Povest iz življenja kitajskih pogodnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 stranij. Stane 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 60 stranij. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 stranij. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

N o v.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Málorvh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 stranij. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 19 pól. Cena 70 kr., po pošti 75 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledče

slovenske lepoznananske knjige:

I. zvezek, ki obsegata: Stenografska, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstvo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.

II. zvezek, ki obsegata: Razen Tatembah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.

V. zvezek, ki obseg

Najfinješi med v satovji

kilo po 80 kr. 1 kilo in več vkupe razpošilja se tudi po pošti proti predpostiljati za ska ali proti povzetju. — Lesene skatljke, v kajih se razpošilja, se ne zaračunajo.

OROSLAV DOLENEC,

Gledališke ulice.

(547—9)

Najboljše blago!

Velika zaloge (596—6)

klobukov

za gospode od 2 gold. 20 kr. više, za dečke od 1 gold. 50 kr. više.

Zaloge srajc in spodnjih hlač za gospode, vratnikov, kravat i. t. d.

J. SOKLIČ,

v Ljubljani, Gledališke ulice h. št. 6.

Vnana naročila se hitro in v ceno izvršę.

Najboljše blago!

Nizke cene!

Piccoli-eva esenca za želodec

katano-petravitina

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani

Odravljal kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhi, bodenje, kró, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemerojide, zlatencico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovalatelj po pošti v Škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.

Pri večem številu dobi se primeren odpust.

(348—30) Cena steklenici 10 novo

**A. RAUNICHER-jeva
zaloge čevljarskega blaga,
Židovske ulice št. 6,**

priporoča častitemu občinstvu svoje lastnoročne izdelke čevljarskega blaga za gospode, gospe in otroke v najlepših izdelkih in po najnižjih cenah. — Dalje opozarja imenovana firma na svojo bogato zalogo (603—11)

čevljev za dečke in deklice,
ki se izjemoma po jake znižanej ceni razprodajejo.

Moje mnenje o ustnih kosmetičnih sredstvih e. kr. dvornega zdravnika za zobe gospoda

dr. J. G. Popp-a na Dunaji.

V Budimpešti, v septembru 1879.

Priznati moramo v čast resnici, da vsa zobna in ustna kosmetična sredstva, katera špekulativni novi čas prodaja na Dunaji in vseh pokrajinah cesarstva, pri nas zatemnevajo in spodirajo.

Popp-ova Anatherin ustna voda in zobna pasta in zobni prašek.

Ta kosmetična sredstva postala so neobhodno toaletno sredstvo, katero se je udomačilo pri vseh stanovih; sredstva, katera bodo čez deset ali dvajset let ravno tako zahtevali, kakor sedaj. Naši zobozdravniki so tako skromni, da nečejo iznajti nobenega takega sredstva, ker vedo, da ne bi napravili nobenega napredka, ker so vsa Popp-ova kosmetična sredstva po izreku naših prvih ogerskih zdravnikov in zobozdravnikov dobro premišljen in strogo znanstven rezultat in delajo čast izumitelju s svojim dobrim uplivom.

(323—3) St. Ilko, rentier.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Ed. Mahr, P. Lassnik, bratje Krisper; v Postojini: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Böhmches, lekar; v Idriji: J. Warto, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; v Škofje Luki: C. Fabiani, lekar; v Kočevji: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: J. Bergman, D. Rizzoli, lekarja; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Crnomji: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar

NAZNANILO.

Vrnviš se z Dunaja, kakor sem bil šel klavirje kupovat, priporočam za bližajoče se

božične praznike

svojo dobro preskrbljeno

zalogo klavirjev

p. n. občinstvu. — V svoji zalogi imam **prikrajšane** in **Mignon klavirje** s strunami po dolgem. **Prikrajšane klavirje** s povprečnimi strunami, s petkratno železno podstavo, vsega kapotasta, 7 oktav, s slonokoščenimi tipičami petletno jamstvo, stalna cena 400 gld., s strunami po dolgem 360 in 386 gld. Tudi imam v zalogi jeden **prikrajšani klavir s patentiranim dvojnim skalar-resonatorjem**, kakor tudi **pianine**. Vsi instrumenti so čisto novi in si jih vsakdo lahko ogleda. Ikkurat se najlepše priporočam za **uglasovanje in popravo klavirjev** itd. Novi klavirji se tudi **posojujejo**.

Z velespoštovanjem (689)

FERDINAND DRAGATIN,

Florijanske ulice št. 38, I. nadstropje.

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se za mnogostransko zaupanje mojim častitim kupovalec in naročevalcem izmej mestjanstva in velečastite duhovščine, si usojam naznanjati, da imam za

jesensko in zimsko sezono

v zalogi najboljše **angleško, francoško in moravsko** blago in se priporočam tedaj velečastitemu p. n. občinstvu za narejanje oblek po najm odernejšem kroji z zagotovilom jako reeline in kolkor močne cene postreže.

Z velespoštovanjem

F. CASSERMANN,

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6, v Paušchin-ovej hiši.

Pri e. kr. okrajnem sodišči v Žužemberku vsprejme se s 1. dnem decembra t. l.

diurnist

z mesečno plačo 25 gld. Prošnje v roke okrajnega sodnika do 27. novembra t. l.

C. kr. okrajno sodišče v Žužemberku,

dne 19. novembra 1885. (866)

Cesarsko, marcdo

in Bock-pivo

iz pivovarne

bratov Koslerjev

(6—45) priporoča

v zaboljih po 25 in 50 steklenic

A. MAYER-jeva

trgovina s pivom v steklenicah v Ljubljani.

Lastna skušnja

je najboljša! Kdor dvomi, katero sredstvo bi rabil proti revmatizmu ali bolečemu trganju po udih, kupi naj za 40 kr. steklenico

pristnega

PAIN-EXPELLER

z morskim mačkom.

Sedemnajstletna skušnja in mnogobrojni uspehi jamčijo, da se 40 kr. ni zastonj izdato. Dobri se skoraj v vseh lekarjih*. Glavna zalog: Lekarna pri Zlatem levu v Pragi, Staro mesto.

* V Ljubljani: E. Birschitz, lekar. V Mariboru: J. W. König, lekar. (613—7)

VELIKA DENARNA LOTERIJA.

Najrovejša velika, od visoke državne vlade v HAMBURGU dovoljena in z vsem državnim premoženjem zajamčena denarna loterija ima **100.000 srečk**, od katerih se bode **50.500 srečk**. Za žrebanje določeni skupni kapital znaša

9,550.450 mark.

Znamenita prednost te denarne loterije je ugodna naredba, da se vseh 50.500 dobitkov, ki so zraven v tabeli, že v malo mesecih in sicer v sedmih razredih suksesivno gotovo izbereba.

Glavni dobitek prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste v drugem razredu na 60.000, v tretjem na 70.000, v četrtem na 80.000, v petem na 90.000, v šestem na 100.000, v sedmem pa eventuelno na 500.000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Prodaja originalnih srečk te denarne loterije je izročena **podpisani trgovski hiši** in vsak, kdo jih hoče kupiti, naj se neposredno na njeno obrne.

Častiti naročevalci se prosijo raročitvi pridejati dotične zneske v austriskih bankovcih ali poštih markah. Tudi se denar lahko pošlje po poštni nakaznici, na željo se naročitve izvrši tudi proti poštnemu povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

1 celo originalna srečka av. v. gld. **3.50.**
1 polovica originalne srečke av. v. gld. **1.75.**
1 četrtina originalne srečke av. v. gld. **—.90.**

Vsek dobit originalno srečko z državnim grbom v roke in ob jednem uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi vse natancanje. Takoj po žrebanji dobi vsak udeleženec uradno, z utisnjenim državnim grbom, listo dobitkov. Do bitki se točno po načrtu izplačajo pod državnim jamstvom. Ko bi kakemu kupcu srečk proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljeni smo ne ugajajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotično vsoto povrniti. Na željo se nadni načrti žrebanja naprej zastonj pošljajo na ogled. Da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti, prosimo taista kolikor mogoče hitro, vsekakor pa pred

30. novembrom 1885

nam direktno doposlati.

(610—10)

VALENTIN & CO.,
Bankgeschäft,
HAMBURG.

HENRIK KENDA v LJUBLJANI.

Tovarniška zaloga kožuhovinastih mufov

po originalnih tovarniških cenah, **za 1 do 4 gld. ceneje, kakor kjer koli.**

Skungs, Castoret, Sealskin, zajec, planinski zajec, zličarski zajec, opice, Genoti, ris, kune, astrahan, severni tič, pliš, sealskin s hermelinom in na vse mogoče načine narejene, dalje

(665 - 3)

vseake vrste kožuhovinasti obrobki za ženske obleke.

H. BRANCHETTA zaloga klobukov

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 7,
poleg gledališča,
priporoča svojo bogato zalogo **svilnatih in klobukov iz klobučine, kap, specijalitet klobukev za dečke, slamnikov vsake vrste.** (495 - 14)

CHAPEAUX-CLAQUES

domače in inozemske izdelke, po najnovejši obliki in fašonu.
Najkulantnejša postrežba se zagotavlja.

!! Noben cilinder več ne bode počil !!

C. kr. priv.

streščasti in kroglasti cilindri

PATENT MARIJAN

(z varstveno znamko)

dobivajo se samo v c. kr. tovarniški zalogi

P. KAJZEL-a.

trgovina s steklom, (556 - 5)

v Ljubljani, Stari trg št. 15.

Pred ponarejenimi cilindri brez varstvene znamke se svari.

Izvrstna svitloba.

Privarovanje petroleja.

(680 - 3) Vsega zdravilstva
DR. V. GREGORIČ,
Zdravnik ženskih in otroških bolezni.
Ordinira od 2.-4. ure.
Dunajske ulice št. 3, I. nadstropje.

Čiščenje in zboljšanje vina.

Najgotovejše, najhitrejše in najcenejše sredstvo za čiščenje in zboljšanje vina in popravljanje bolnega vina je

prava francoska galerta

tvrde COIGNET & C. v Parizu, Lyonu, Marseillu.

To zajamčeno sredstvo z navodilom, kako je rabiti, se vedno dobiva pri tvrdki

A. HARTMANN v Ljubljani,
pisarna v Tavčar-Jevi palači. (587 - 14)

Kdor pristno Brnsko volneno blago

dobivati želi, obrne naj se z zaupanjem na (517 - 12)
najstarejšo Brnsko firmo za sukno

Meter po 2-7 gld. MORITZ BUM v BRNU. Ustanovljeno 1822.

NEUSTEIN-ove posladkorjene KRI ČISTEČE PILE SVETE ELIZABETE.

Boljši od vseh podobnih izdelkov, nemajo ta pastilje **nič skodljivega v sebi; najuspešnejše** se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prehajalno mrázico, bolezni na koži, v možanjih in ženskih bolezni; čiščijo kri in lehko odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh boleznj. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane z tako častnim pismom dvornega svetnika Pittha.

■ J dna skatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem skatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (589 - 7)

Svarjenje! Vaska skatljica, ki nima firme: *Apotheke zum heiligen Leopold* in na zadnji strani **nene varstvene znamke, je ponarejen**, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Philip Neustein
Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, ne upliva nega ali celo skodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitu ter navodilu za rabo poleg stojec podpis.

Glavna zaloga na Dunaju: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse. V Ljubljani se dobivajo pri gospodu lekarji Gabrijel Piccoli.

Lekarna TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani,

hkratu

HOMEOPATIČNA LEKARNA,

zaloga vseh domačih in tujih specijalitet,

priporoča sledeče izdelke.

Vsakemu izdelku pridene se navod, kako je rabiti.

ANATERIN USTNA VODA, 1 steklenica 40 kr.

BABY POWDER, štupa za otroke

in odraslene debele ljudi, 1 skatljica 30 kr.

BERGERJEVA KOSMETIČNA INZDR

VILSKA MILA.

VIJOLCNO GLICERINSKO MILO, 40 kr.

OBRAZNO LEPOTILO, imenovano „Damen-toilette“, 1 steklenica 30 kr.

POMADA ZA LASE, po kateri lasje hitreje rastejo, po prof. Pitihu, à 60 kr.

TINKTURA ZA LASE, po kateri lasje hitreje rastejo, à 85 kr.

TINKTURA ZA KURJA OČESA, 1 steklenica 40 kr. s čopičem vred.

KOLINSKA VODA, v originalnih steklenicah à 50 kr. in 1 gld.

ŠMARNIČNI PARFUM, 1 steklenica 1 gld., kakor tudi drugi parfumi po proizvoljnih cenah.

MALAGA VINO, katero nepočedno dobivamo, v steklenicah po 30, 60 kr. in 1 gld. 10 kr.

MALAGA S CHINO, proti pomanjkanju slasii do jedi itd., 1 steklenica 70 kr.

MALAGA Z ZELEZOM, proti bledici, po manjkanju krvii itd., 1 steklenica 60 kr.

SLAJEVI CUKRCKI, à 10 kr. in po izvoljenih cenah.

■ Ti izdelki in druge tu neomenjene specijalitete prodajajo se po ceni in razpošiljajo slednji dan po pošti. (644 - 4)

Ivana Hoffa sladni izvleček osvobodil me je telesne slabosti.

Lastne besede gospe rentierice **Gelbar** v Eberswalde.

V čast resnici priznavam, da sem se z uživanjem Hoffovega zdraviteljnega piva znebila moje splošne telesne slabosti in popular nem okrevala. Gospa udova **Gebär**, rentierica.

Hietzing, v januarju 1881, Hetzendorferstrasse 18. Iz vseh krajev sveta doposlalo se je že gospodu Hoffu toliko zahvalnih besed, da se tudi jaz čutim dolžno, pridružiti se onim, ki so svojo toplo hvaležnost izrazili v besedah, ker so njim vsem, kakor meni pomagali izvrstni sladni izdelki Ivana Hoffa. Mene sta sladno pivo in sladna čokolada po porabi 13 steklenic piva in 1 kilo čokolade hitro in popolnem ozdravila plučnega katarja. Sladni bonboni pomirljivo uplivajo. Jaz nadaljujem zdravljenje, da se tako varujem upliva slabega vremena, prosim tedaj za novo pošljatev. Z gorko in dolžno hvaležnostjo podpisuje se **Marija baronka du Mont**, roj. grof Baththyány.

Berlin, 1. julija. Kot 70letni starček bil sem na telesu jako slab in trpel na živeh. Vaše zdravilno pivo iz sladnega izvlečka, katero sem delj česa pil za svoje okrepčanje, me je pomladilo. Prosim, da mi ga zopet pošljete. **L. pl. Schirp**, baron, ritmajster izv. sl., Bergmanstrasse 107.

Njega Veličastvo kralj je z veseljem opazil zdravstveni upliv Vašega sladnega izvlečka in sicer na sebi kakor na več članih svoje hiše.

Kodanj itd.

Njega Veličastvo kralj grški Jurij utemeljil je podelitev na slova dvorne založnika „kot priznanje Vašega sladnega izvlečka“. Od Nj. kraljeve visokosti princa Waleskega došla je sledenča brzojavka: „Za Nj. kraljevo visokost princesino Walesko prosim takoj doposlati Vašega izvrstnega sladnega piva“.

Gospodu **Ivanu Hoffu**, po izumlenji po njegovem imenu imenovanih Ivana Hoffa zdravilnih izdelkov iz sladnega izvlečka, e. kr. svetnik, imejte zlatega zasluznega križeča s krono, vitezu visokih pruskih in nemških redov, lastnika tovarn v Berolini in na Dunaju: Graben, Bräunerstrasse 8. (693 - 1)

Opomba. Sladni izvlečki se ponarejajo, na kar mora paziti zdravnik in bolnik. Prsti sladni izdelki Ivana Hoffa morajo imeti varstveno znamko (podoba izumitelja Ivana Hoffa in podpis Ivana Hoffa).

Vse prodajalnice so za prodajo na drobno pooblašcene z litografovanim barvastim plakatom.

Glavna zaloga v Ljubljani: Peter Lassnik.

V Kranji: Josip Dolenc. V Postojini: Doxat & Dietrich. V Kočevji: Ed. Hoffmann. V Gorici: G. Cristofolotti, e. kr. dvorna lekarna. V Krškem: Rup. Engelsperger. V Rudolfovem: Dominik Rizzolli, lekar. V Zagrebu: Salvatorjeva lekarna, knezoškofjska lekarna in lekarna usmiljenih bratov. V Celji: Marek, Kupferschmidt, lekarji, J. Matič. V Reki: N. Pačačić, F. Jechel, G. Catti, lekarji. V Celovci: W. Thurmwald, lekar. V Mariboru: F. P. Holašek. V Ptui: J. Kasimir. V Pulji: G. B. Wasser- man, lekar. V Trstu Francesco S. Prinz, via Aquedotto, Carlo Zanetti, J. Serravalo, lekarji. V Beljaku: Dr. Kumpf, F. Scholz, lekarja, R. Canavall. V Zadru: Cristoforo Mazzocco.